

Ռանայ . և աս Վերջինս այսինքն 100 Լիւռածինը 12,5 ջրածնի հետ ջուր էլ չհանայ . իսկ նոյն Ռադապիտայ ճարմնոյն ուրիշ Բաղնացութեանց մէջ՝ Լիւռածինը աս-ջի չափին այսինքն 100ին պարզ Բաղնացութեանցին է՝ ասեւնայ , ինչպէս աս Լիւռերս $\frac{1}{2}$, 2 , $\frac{5}{2}$, 3 , 4 , 5 և 7 :

Ա) Երբ զրաժ քլորի ու ծծմբոյ բաղկացութիւններն աս բանիս օրինակ են :

Աւրեմն ջրածնին 12,5^c , Թթուածնին 100^c , ծծմբոյ 200^c , սելենիոնի 491^c , քլորին 443,2^c , բրոմին 978,3^c , իոդին 1578,2^c շատ նշանաւոր յատկութիւններ ունին , և իրենց բաղկացութեանց միութիւն կը սեպուին ու իբրեւ Թէ կը զուգազօրին : Ինչոր համար է որ աս Թիւերս նոյն մարմնոց հաւեւաւորակեան թիւը կամ քնայութեան զոգաւաւոր կ'ըսուին :

ՉՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Չափ յետ-վ ճանչալ Լէ Թաճ Ժաճ է :

Չափ ձեռք շիտակ բայ , ու հարկոնաբար բռնէ մէջի գին գէպ 'ի վեր , և ան յարգի կամ փայտի շիւղ մը և բոյլմ մատիգ յօգուածինքով անկէ ձեռքիգ մէջի բաղդի գծին՝ գիմացը . որուն երկայնութիւնը ըլլայ այնչափ , որչափ որ է ան շիւղը խոթած տեղէգ ինչուան ցուցամատիգ Ծայրը : Յետոյ բոյլմ մատիգ վարի գին Թեիգ կողմը գէպ 'ի արեւ դարձու , այնպէս որ ձեռքիգ մէջ բոյլմ մատիգ վարի գին եղած ուռած միտին շուքը գէպ 'ի ափիգ (ս. Վաճի) մէջի բաղդի գիծը երկնայ . այն ատեն ուշ գիր Թէ շիւղին շուքը գէպ 'ի ուր կ'երկնայ : Թէ որ գէպ 'ի ցուցամատիգ Ծայրը երկնայ , Ըսեւ է որ Ժամը առաւօտեան 5ն է կամ երեկոյեան 7ը , ըստ եւրոպական Ժամացուցի , որ միշտ 12ին կէսօր կ'ըլլայ . իսկ Թէ շիւղին շուքը միջամատին Ծայրը գայ , Թէ առաւօտը և Թէ կէս օրէն ետեւ Ժամը 6 ըլլալը կը ցուցնէ . Թէ որ անկէ ետեւ մատնեմատին Ծայրը երթայ շուքը , առաւօտուան 7ը , կամ իրիկուան 5ը կը նշանակէ . իսկ Թէ հասնի պղտի ճկոյլմ մատին Ծայրը , առաւ . 8ն է Ժամը , իրիկ . 4 : Նոյն մատին յօգուածին վրայ , առաւ . 10ը , ցորեկուան 2ը կը ցուցնէ . և նոյն ճկոյլմին տակը իջնալով շուքը , կ'իմանաս կէսօրէն առաջ 11ն ըլլալը և կէսօրէն ետքը 1ը . իսկ Թէ ձեռքի մէջի գծին վրայ որ շուքը իջնալու ըլլայ , որ անմիջապէս ճկոյլմ մատին տակը եղած մեծ գիծն է , այն ատեն գիտցիր որ 12ն է Ժամը և է կէսօր :

1 Բաղդի գիծ ըսածնիս ափին մէջի իրեք գծեւ որուն միջինն է :

Շիւղն մէջն գինին հանելու Ժամը լեցնելու ատեն : Դպեւն :

Ա՛յ պղտիկ շիւղ մը գինիով լեցուն , ու ջրով լցուած դաւալմի մը մէջ ընկղմէ , գոնէ երկու Թթամատի չափ բարձր բռնելով ջրին երեսը շիւղն բերնէն . շուտ մը կը տեսնես որ գինին սիւնակի պէս կը սկսի վեր բարձրանալ ու ջուրին երեսը տարածուիլ . ինչուան որ գինին շիւղն մէջէն կը հասնի . շիւղ այն ատեն ջրէն գուրս հանէ , ու կը տեսնես որ ջրով լեցուեր է : Պատճառը յայտնի է . վասն զի գինին քան զջուրը Թեթեւ է : Աս փորձով կրնայ իմացուիլ գինին զօրացը նեղու կամ սեցնելու համար մէջը ուրիշ փաստակար բան խառնած ըլլալը . որուն նշանն է՝ երբոր գինին շիւղն մէջ կը մնայ , չպարպուիր :

Անցեալ ամսուն բառեղծուածն էր ՄԱՐԴ որուն գրերը բառեղծուածին ըսած կարգովը փոփոխելով կ'ըլլայ Մարդ .

արդ . հիմա

գ . լուս Լիւ է

արմ . արժապ

լամ . իստմբ (սիւրի-)

ամ . արեւ

գրամ . սքալ